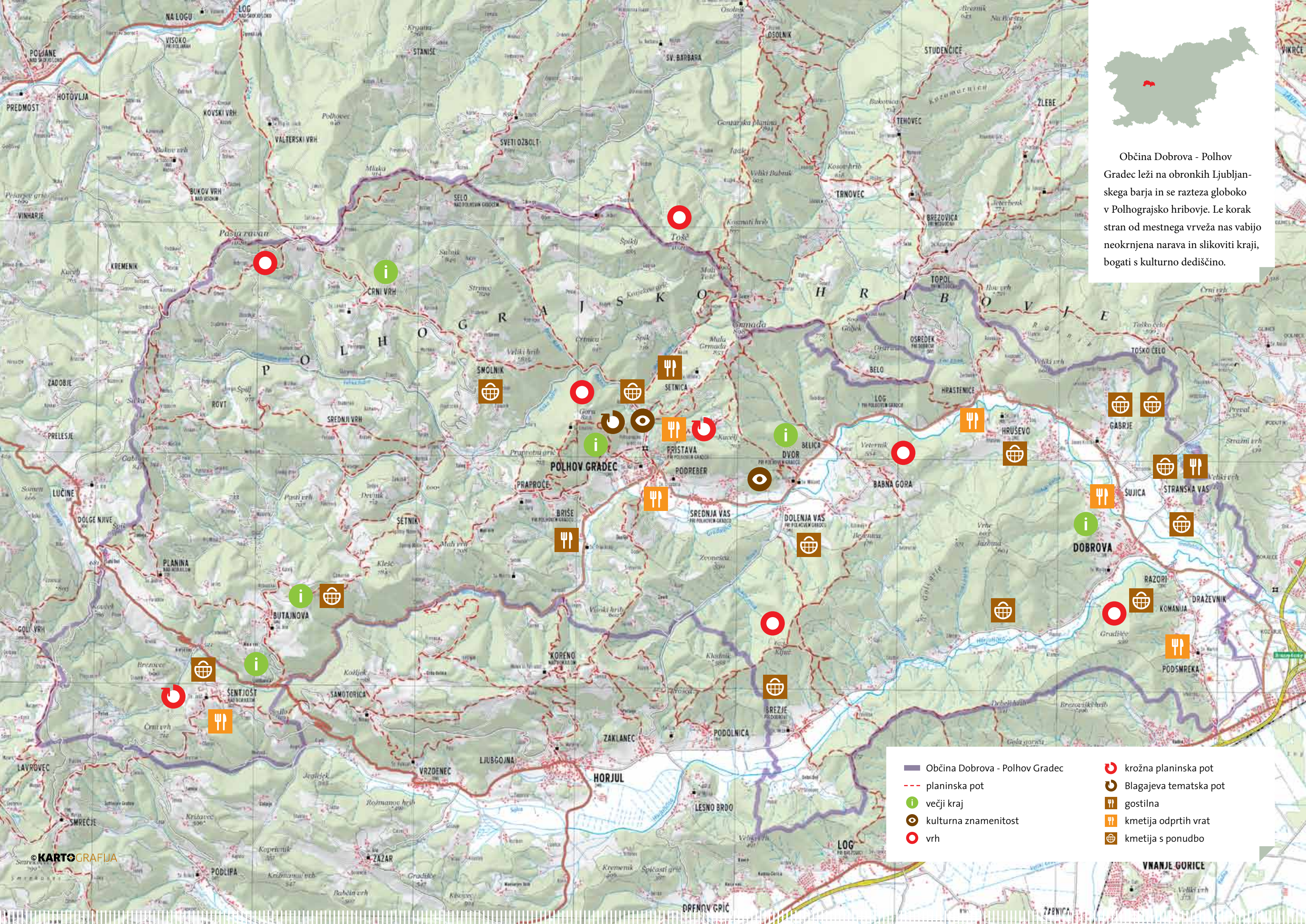

BLAGAJEVA DEŽELA V OSRČJU POLHOGRAJSKEGA HRIBOVJA ZELENA VRATA V LJUBLJANO

Občina Dobrova - Polhov Gradec leži na obronkih Ljubljanskega barja in se razteza globoko v Polhograjsko hribovje. Le korak stran od mestnega vrveža nas vabijo neokrnjena narava in slikoviti kraji, bogati s kulturno dediščino.

- Občina Dobrova - Polhov Gradec
- planinska pot
- večji kraj
- kulturna znamenitost
- vrh
- krožna planinska pot
- Blagajeva tematska pot
- gostilna
- kmetija odprtih vrat
- kmetija s ponudbo

VEČJI KRAJI

DOBROVA

Največje naselje in upravno središče občine leži na ravnici in na terasah nad reko Gradaščico na robu Polhograjskega hribovja. Po ljudskem izročilu je naselje dobilo ime po tisočletnem hrastu, ki so ga podrli konec 19. stoletja.

V dobi Rimljanov je na Dobrovi stala opekarna, kjer so izdelovali opeko za gradnjo Emone, rimske naselbine na mestu današnje Ljubljane. Ko je propadel rimski imperij in so na naše ozemlje vpadala tuja ljudstva, so se prebivalci z ravníc začeli preseljevati na višje ležeča območja, kakršno je tudi Gradišče pri Dobrovi. Nad Dobrovo danes kraljuje župnijska cerkev Marijinega vnebovzetja, ki je bila v preteklosti med najbolj obiskanimi romarskimi potmi na Kranjskem. Zgradili so jo leta 1716 na mestu nekdanje poznogotske cerkve.

1: Na Dobrovi in v njeni okolici so motive za slikanje iskali tudi slovenski slikarji impresionisti

2: Cerkev Marijinega vnebovzetja na Dobrovi je delo znanega kranjskega stavbenika Gregorja Mačka iz 18. stoletja

Legenda pravi, da je na Gradišču stal mogočen grad, v katerem je gospodovala bogata grofica, ki pa nikakor ni uspela najti ženina, saj nihče ni bil dovolj dober zanjo. Končno se je zaljubila v revnega pastirja, vendar ga je njena mati odgnala. Tako je mlada grofica edino uteho našla v svojem bogastvu in zlatu, ki ga je imela v izobilju. Nekega dne se je ozrla proti dobrovski cerkvi in rekla: »Jaz sem bogatejša kot ti!« Takrat pa se je njen grad pogreznil v zemljo.

POLHOV GRADEC

Polhov Gradec, naselje z bogato kulturno zgodovino, leži v osrčju Polhograjskega hribovja, kjer se rečici Božna in Mala voda zlijeta v reko Gradaščico. Ime je najverjetneje dobil po staroslovenskem gradišču, legenda pa govori o utrujenem popotniku, ki so mu tukaj nekoč polhi pojedli sedlo in jermenje. Popotnik se je v jezi pridušal, da to ni noben Gradec, temveč Polhov Gradec.

Naseljevanje na tem območju sega že v prazgodovinski čas, ko so prvi naseljenci iskali zatočišče na Polhograjski gori, v Polhovem Gradcu pa so bile odkrite pomembne arheološke najdbe iz pozne antike. Na današnjem Starem gradu ali Kalvariji, vzpeti ni nad vaškim jedrom, je stal srednjeveški grad, ki mu je gospodovala gospoda Polhograjska. Porušen je bil v potresu leta 1511 in opuščen po velikem kmečkem uporuh leta 1515, ko so se graščaki preselili v spo-

dnji dvor na mesto današnje graščine. Staro vaško jedro, ki je delno še ohranjeno, se je oblikovalo pod Starim gradom in ob veliki baročni župnijski cerkvi Marijinega rojstva iz 18. stoletja.

3: Slikovita veduta Polhovega Gradca z vaškim jedrom, nad katerim se dviga Polhograjska gora

4: Veliki zlati baročni oltar v cerkvi Marijinega vnebovzetja je delo domače rezbarske družine Facija iz 18. stoletja

5: Na številnih starejših hišah izstopajo portali z izklesanimi letnicami

ŠENTJOŠT

Vasica Šentjošt leži na skrajnem jugo-zahodnem delu Polhograjskega hribovja. Na trgu v središču vasice kraljujeta dve cerkvici. Novejša cerkev sv. Janeza je iz 17. stoletja, temelji starejše cerkve sv. Jošta, po kateri je vasica dobila ime, pa datirajo v 12. stoletje. V njenem zvoniku sta zvona z letnicama 1354 in 1400, v notranjosti pa je glavna zanimivost baročni oltar iz 18. stoletja, ki je najverjetneje delo rezbarske družine Facija iz Polhovega Gradca. Leta 1995 so v Šentjoštu postavili kapelo mučencev v spomin žrtvam komunističnega nasilja in druge svetovne vojne na tem območju.

ČRNI VRH

Jedro vasice Črni Vrh, ki naj bi ime dobila po temnih borovih drevesih, tvorijo strnjene hiše pod cerkvijo sv. Lenarta in samotne kmetije, raztresene po strmih pobočjih severozahodno od Polhovega Gradca. Cerkev sv. Lenarta, ki se dviga nad vasico, je bila zgrajena na mestu starejše cerkve, porušene v potresu leta 1895. Od tod se ponuja čudovit razgled na Polhograjsko in Škofjeloško hribovje ter Julijske, Kamniške in Savinjske Alpe. V lepem vremenu seže pogled vse do Snežnika.

BUTAJNOVA

Na planoti na zahodnem delu Polhograjskega hribovja leži gručasta vas Butajnova z lepo ohranjenim vaškim jedrom. Posebno zanimiv je pokrit vaški vodnjak v obliki mlekarske kangle.

DVOR

Vasica Dvor leži rahlo dvignjena nad reko Gradaščico. Maloštevilne hiše so strnjene ob dve cerkvici: ob manjšo cerkev sv. Nikolaja, ki je v temeljih starejša, in veliko cerkev sv. Petra iz 16. stoletja, ki je ena najlepših poznogotskih cerkva na Slovenskem. Ljudsko izročilo pravi, da so cerkev zgradili graščaki iz Polhovega Gradca, kar potrjujeta grbovni plošči plemiških družin Thurn in Khisl nad glavnim in severnim vhodom v cerkev. Preprosto notranjost krasijo lesen strop, ki z okrasom posnema gotško obokanje, renesančno oblikovana

V imenu Dvor se skriva nekaj gosposkega in legenda pravi, da je tukaj nekoč stal zidani dvor.

6: Notranjost cerkve sv. Petra

7: Strop se ponaša z dvema zgodnjima napisoma v slovenskem jeziku iz 16. stoletja

8: Glavni portal cerkve sv. Petra krasijo reliefni ornament, letnica in napis, ki najverjetneje razkriva ime stavbnega mojstra Gregorija Ruckhenstaina

9: Gotsko krogovičje v obliki škofovske palice

1: Šentjošt je strnjena vasica na slemenu, obdana s samotnimi kmetijami

2: Zvon z letnico 1354 in napisom, ki razkriva ime mojstra Vivencija, velja za najstarejšega na Kranjskem

3: Cerkev sv. Lenarta na Črnem Vrh

4: Samotna kmetija na strmih pobočjih Polhograjskega hribovja

5: Pokrit vaški vodnjak v obliki mlekarske kangle v Butajnovi

POLHOGRAJSKA GRAŠČINA

Polhograjska graščina predstavlja enega od najpomembnejših spomenikov v občini in središče njenega kulturnega utripa. Njeni temelji segajo v čas 13. in 14. stoletja, ko je na tem mestu stal stolpast dvor. Skozi stoletja so se menjavali njeni lastniki in v skladu z njihovimi potrebami je bila graščina večkrat prezidana. Graščak Mark Anton Kunstel pl. Baumgarten je dal v 17. stoletju graščini pomemben pečat. Prizidal je baročno grajsko kapelo z bogato štukaturu, uredil grajski park, na dvorišču prizidal razgledni stolp z uro ter pred glavni vhod graščine postavil Neptunov vodnjak, na katerem je v reliefu upodobljen grb gospodov Polhograjskih. V letih med 1808 in 1858 je z graščino upravljal grof Rihard Ursini Blagaj, ljubitelj botanike, mineralogije in umetnosti. V njegovem času je

graščina postala središče naprednih razsvetljenskih idej. Leta 2008 je upravljanje graščine prevzel Tehniški muzej Slovenije in v njenih prostorih uredil Muzej pošte in telekomunikacij. V graščini je tudi Krajevni muzej. Graščina omogoča nepozabne poroke v poročni dvorani ali paviljonu v grajskem parku. Obiskovalci si lahko privoščijo čaj z grofom Blagajem, v poletnih mesecih prebirajo knjige v Knjižnici pod krošnjami ali se udeležijo katerega od drugih kulturnih dogodkov.

Spomladi leta 1837 je grofu Rihardu Ursiniju Blagaju, takratnemu lastniku polhograjskega gospostva in ljubitelju botanike, domačin s Polhograjske gore prinesel neznano rastlino. Kustos Kranjskega deželnega muzeja Henrik Freyer, na katerega se je Blagaj obrnil, je še nepopisano vrsto volčina po njem poimenoval blagajev volčin. Na Kranjskem je bil blagajev volčin, ki raste v Sloveniji, na Balkanskem polotoku in v Romuniji, skupaj s planiko zavarovan že leta 1898.

MUZEJ POŠTE IN TELEKOMUNIKACIJ

V Muzeju pošte in telekomunikacij, ki je del Tehniškega muzeja Slovenije, se ob stalnih postavitvah prenovljenih zbirk Zgodovina pošte in Zgodovina telekomunikacij odvijajo tudi občasne priložnostne razstave. V muzeju lahko poslušate melodije poštnega roga, telefonirate s pomočjo ročne in koračne telefonske centrale ter se preizkusite v znanju Morsejeve abecede. Najmlajšim obiskovalcem je namenjen Živin kotiček, kjer z igro in delavnicami spoznavajo preteklost.

ODPIRALNI ČAS:

- torek–petek od 10.00 do 17.00
- nedelja in prazniki od 10.00 do 17.00
Zadnji vstop v muzej je ob 16. uri.
- sobota in ponedeljek zaprto. Ob sobotah je muzej odprt za napovedane skupine

1. november, 25. in 26. december, 1. januar, velika noč zaprto. 24. december in 31. december (če je ponedeljek ali sobota, je muzej zaprt) od 10.00 do 13.00.

INFORMACIJE:

t: +386 (0)1 364 00 83
e: muzejpt@tms.si
www.tms.si

2

KRAJEVNI MUZEJ

Krajevni muzej predstavlja zbirko predmetov arheološke in etnološke dediščine s Polhograjskega. Najstarejši predmeti v zbirki pripovedujejo zgodbo o življenju prvih prebivalcev na tem območju, na ogled so predmeti, povezani z graščino in grofom Blagajem, ter tisti, ki so jih v vsakdanjem življenju uporabljali naši dedki in babice. Krajevni muzej si lahko ogledate z nakupom vstopnice za Muzej pošte in telekomunikacij.

INFORMACIJE:

t: +386 (0)1 364 00 83
e: muzejpt@tms.si
www.td-polhovgradec.si

3

4

1: Zbirke v muzeju pripovedujejo zgodbo od prvih prenašalcev sporočil do modernih telekomunikacijskih naprav

2: Poštni rog, ki ga hranijo v Muzeju pošte in telekomunikacij, je bil v uporabi prav v Polhovem Gradcu še v začetku 20. stoletja

3: Keltska fibula je najstarejši predmet, ki ga hranijo v Krajevnem muzeju

4: Hiša v parku

HIŠA V PARKU

V grajskem parku stoji hiša, v kateri so nekoč perice prale perilo. Danes je poslopje obnovljeno, v njem pa so predstavljeni predmeti, ki so se v preteklosti uporabljali v vsakdanjem življenju na podeželju. Razstavljeni so predmeti iz tekstilne, kmetijske in gozdarske zbirke Tehniškega muzeja Slovenije.

INFORMACIJE:

Polhograjska graščina
t: +386 (0)1 364 56 94
e: prodaja@grad-polhovgradec.si,
info@grad-polhovgradec.si
www.grad-polhovgradec.si

OGLEDI KULTURNE DEDIŠČINE ZA POSAMEZNIKE IN SKUPINE

CERKEV SV. PETRA V DVORU PRI POLHOVEM GRADCU

Bogata stavbna zgodovina poznogotske cerkve sv. Petra v Dvoru je tesno povezana z življenjem na Polhograjskem v 16. stoletju, o čemer pričajo številne letnice in grbi na arhitekturnih elementih. Njene glavne znamenitosti so bogato okrašen klesan portal, empore, dva kamnita baldahina in lesen poslikan strop v notranjosti, ki nosi slovenska napisa iz 16. stoletja.

Javno vodstvo je vsako prvo nedeljo v mesecu od maja do septembra ob 16. uri, od oktobra do aprila ob 14. uri.

Vodeni ogledi za skupine po predhodni najavi.

KULTURNA DEDIŠČINA POLHOVEGA GRADCA

Voden ogled kulturne dediščine Polhovega Gradca ponuja sprehod po starem vaškem jedru Polhovega Gradca z ogledom cerkve Marijinega rojstva, vzpon na Stari grad – Kalvarijo in ogled Krajevnega muzeja.

Vodeni ogledi za skupine po predhodni najavi.

INFORMACIJE:

Polhograjska graščina

t: +386 (0)1 364 56 94

e: prodaja@grad-polhovgradec.si,

info@grad-polhovgradec.si

www.grad-polhovgradec.si

ČAJANKA

Med zidovi Polhograjske graščine stopite v drug prostor in čas – v čas prijetnega druženja z grofom Blagajem in njegovo ženo Antonijo, ki vas vabita v svoj salon na skodelico zeliščnega čaja. Program vključuje vodenje z lokalnim vodnikom, vstopnino za Muzej pošte in telekomunikacij in Krajevni muzej ter sprejem in pogostitev pri grofu Blagaju. Vodenje po Muzeju pošte in telekomunikacij in Krajevnom muzeju je treba doplačati.

Čaj z grofom Blagajem lahko popijete vsak petek ob 15.30 uri. Obvezno se je treba najaviti: posamezniki in družine najpozneje do četrтка pred čajanko do 14. ure; organizirane skupine najmanj 48 ur pred načrtovanim ogledom. Organizirane skupine se za obisk lahko dogovorijo tudi izven določenega termina. Če je prijavitelnih premalo, se čajanka ne organizira.

INFORMACIJE:

Polhograjska graščina

t: +386 (0)1 364 56 94

e: prodaja@grad-polhovgradec.si,

info@grad-polhovgradec.si

www.grad-polhovgradec.si

POROKA

V romantični Polhograjski graščini lahko v spremstvu grofa Blagaja sklenete poročno zaobljubo v poročni dvorani ali v paviljonu v grajskem parku, poročno slavlje pa nadaljujete pod stoletno grajsko lipo. Ponujamo tudi možnost cerkvene poroke v grajski kapeli, v župnijski cerkvi Marijinega rojstva ali v cerkvi sv. Petra v Dvoru.

INFORMACIJE:

Polhograjska graščina

t: +386 (0)1 364 56 94

e: prodaja@grad-polhovgradec.si,

info@grad-polhovgradec.si

www.grad-polhovgradec.si

KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI

Od konca maja do začetka septembra se lahko vsako soboto in nedeljo od 10. do 20. ure v lepem vremenu ustavite v grajskem parku pred graščino in pod stoletno lipo ali pod katero drugo krošnjo Knjižnice pod krošnjami preberete najljubšo knjigo, revijo ali časopis.

INFORMACIJE:

Polhograjska graščina

t: +386 (0)1 364 56 94

e: prodaja@grad-polhovgradec.si,

info@grad-polhovgradec.si

www.knjiznicapodkrošnjami.si

www.grad-polhovgradec.si

ORGANIZIRANI IZLETI

POLHOV GRADEC S ČAJANKO

Celodnevni izlet začnemo z ogledom poznogotske cerkve sv. Petra v Dvoru in nadaljujemo s čajanko v Polhograjski graščini. Sledi ogled Muzeja pošte in telekomunikacij in Krajevnega muzeja. Sprehodili se bomo po grajskem parku in si ogledali vaško jedro Polhovega Gradca. Izlet bomo zaključili s kosilom na kmetiji odprtih vrat Pri Bitencu na Brišah.

POLHOV GRADEC IN ČEBELARSTVO

Za začetek celodnevnega izleta si bomo ogledali poznogotsko cerkev sv. Petra v Dvoru ter vaško jedro Polhovega Gradca. Ustavili se bomo na degustaciji medu v Hiši medu Božnar. Ogledali si bomo Muzej pošte in telekomunikacij ter Krajevni muzej v Polhograjski graščini, izlet pa bomo zaključili s kosilom na kmetiji odprtih vrat Pri Bitencu na Brišah.

ŠENTJOŠT

Celodnevni izlet bomo začeli v zoološkem parku Rožman v Vrzdencu, malo drugačnem živalskem vrtu, kjer se trudijo živalim dati drugi dom in novo priložnost. Nadaljevali bomo z ogledom reje nojev na Butajnovi. Ogledali si bomo etnološko zbirko stare opreme in orodja v Šentjoštu ter izlet zaključili s kosilom v gostišču Grič v Šentjoštu, kjer nam bodo postregli z lokalnimi jedmi.

ŠENTJOŠT IN SIRARSTVO

V zoološkem parku Rožman v Vrzdencu, malo drugačnem živalskem vrtu, kjer se trudijo živalim dati drugi dom in novo priložnost, se začne celodnevni izlet, ki se nato nadaljuje z ogledom etnološke zbirke stare opreme in orodja v Šentjoštu. Ustavili se bomo še na degustaciji kozjih sirov in si ogledali predstavitev dejavnosti v Sirarstvu Orešnik v Šentjoštu.

INFORMACIJE:

Polhograjska graščina

t: +386 (0)1 364 56 94

e: prodaja@grad-polhovgradec.si,

info@grad-polhovgradec.si

www.grad-polhovgradec.si

ŠPORT IN REKREACIJA

Z Dobrovskih ravnih se dvignemo v razgiban svet Polhograjskega hribovja, ki je priljubljena izletniška točka za pohodnike in kolesarje. Vrhovi in grebeni nam zaradi značilnih kamenin razkrivajo pravi kraški gorski svet. Slikovita narava in bogat rastlinski svet nam ponujata umik in uživanje v lepih razgledih ter vabita pohodnike na svoje vrhove. V zimskih mesecih si privoščite smuko na smučišču v Šentjoštu ali drsajte na pokritem drsališču v Gabrju.

POLHOGRAJSKA GORA - LOVRENC (824 m)

DOLŽINA POTI:

- 1 ura od graščine

- 1 ura 30 minut krožna pot preko Briš

VIŠINSKA RAZLIKA: 420 m

ZAHTEVNOST POTI: srednje zahtevna
in razmeroma strma

DOSTOPI:

Pri Polhograjski graščini, za razglednim stolpom z uro, zavijemo levo in potem takoj desno mimo čebelarškega doma do spomenika blagajevemu volčinu ob vznožju Gore. Vzpon nadaljujemo po markirani gozdni poti mimo spomenika do vrha, na katerem je cerkev sv. Lovrenca. Pot zahteva uro zmerne hoje. V vasi Briše, kjer se lahko ustavimo na kmetiji odprtih vrat Pri Bitencu, zavijemo proti Prapročam, kjer pri prvem vezanem kozolcu na desni strani zavijemo desno na kolovozno pot do sedla. Od tu naprej vodita lažja pot po vozni cesti ali težja po grebenu. Pot zahteva uro in pol zmerne hoje.

Saški kralj Friderik Avgust II. se je leta 1838 na poti v Črno goro ustavil tudi na Kranjskem. Navdušen botanik je s spremstvom ob trobljenju na poštnih rogove prispel v Polhov Gradec. V družbi grofa Blagaja se je povzpel na Polhograjsko goro, da bi si ogledal takrat že znameniti blagajev volčin. V čast kraljevemu obisku je grof Blagaj ob vznožju gore postavil obelisk.

POLHOGRAJSKA GRMADA (898 m)

DOLŽINA POTI:

1 ura 45 minut preko zaselka Ravnek

VIŠINSKA RAZLIKA: 510 m

ZAHTEVNOST POTI:

- pot po pobočju je srednje zahtevna

- pot po grebenu je zahtevna

DOSTOPI:

V Polhovem Gradcu se za gostilno Pri Pratkarnju odpravimo peš po asfaltni cesti do kozolca, nato zavijemo levo proti gozdu. Po približno 15 minutah prečkamo jaso in pot nadaljujemo po makadamski cesti mimo planinske kočice do travnatega pobočja, ki ga prečimo po že uhojenih poteh do zaselka Ravnek. Na razpotju na koncu vasi se odpravimo desno mimo kamnoloma. Po gozdu in travnikih prispemo do širše gozdne poti, ki pripelje iz vasi Dvor. Tu zavijemo levo proti Grmadi in kmalu zagledamo lovsko kočico. Za njo vodi strma zahtevna pot po grebenu preko Male Grmade na vrh. Za lažjo pot pri lovski koči zavijemo desno in se po pobočju počasi vzpenjamo proti vrhu, kjer se odpre čudovit razgled.

Dostop na Grmado je tudi iz Mačkovega grabna preko sedla Gonte ali zaselka Setnica pod Malo Grmado, kjer se lahko ustavimo in okrepčamo na kmetiji odprtih vrat Pri Mehačku.

TOŠČ (1021 m)

DOLŽINA POTI:

2 uri iz Mačkovega grabna

VIŠINSKA RAZLIKA: 620 m

DOSTOPI:

Po koncu vasi Polhov Gradec v smeri proti Črnemu Vrhju zavijemo desno za Mačkov graben. Ob koncu Mačkovega grabna se začnemo vzpenjati po gozdni poti do sedla Gonte, od koder se lahko odpravimo na Grmado ali pa zavijemo levo in se preko Malega Tošča povzpnejo na vrh Tošča, ki se skriva za drevesi.

Drugi dostop vodi iz Petačevega grabna do vasi Selo, kjer nas pot pelje za cerkvico sv. Jedert skozi gozd do vrha.

KLUČ (623 m)

DOLŽINA POTI:

- 2 uri iz Babne Gore

- 1 ura iz doline Prošče

- 20 minut z Brezij

VIŠINSKA RAZLIKA: 220 m

DOSTOPI:

Iz Babne Gore se odpravimo preko travnikov po obrobju Dolenje vasi. Pot, ki se začne proti vrhu rahlo vzpenjati, nadaljujemo po gozdu mimo groba padlega partizana.

Iz doline Prošče vodi nekoliko daljša pot. Ob koncu Dolenje vasi na cesti v smeri proti Horjulu pri kmetiji zavijemo levo in pot nadaljujemo sprva po kolovozu, nato pa po gozdni poti na vrh.

Najkrajša pot na Ključ vodi z Brezij pri Dobrovi.

1: Kmetija odprtih vrat Pri Bitencu na poti na Polhograjsko Goro
2: Pogled na Tošč in Grmado
3: Kmetija odprtih vrat Pri Mehačku na Setnici pod Malo Grmado

4: Koča na Ključu

POLHOGRAJSKA PLANINSKA POT KROŽNE PLANINSKE POTI OKOLI POLHOVEGA GRADCA

DOLŽINA POTI: 6 ur
DOSTOP:

V Polhovem Gradcu se za gostilno Pri Pratkanju povzpne na Grmado. Z Grmade se spustimo na sedlo Gonte in od tam nadaljujemo pot na vrh Tošča. S Tošča sestopimo v vasico Selo ter se od tam odpravimo v Črni Vrh. Od tod se preko Smolnika po dolini reke Božne vrnemo v Polhov Gradec, kjer si nabereemo novih moči v gostilni Pri Pratkanju ali v Pograjskem domu.

DOLŽINA POTI: 7 ur
DOSTOP:

Iz Polhovega Gradca se preko Smolnika povzpne v Črni Vrh (kmetija Košir). Pot nadaljujemo na Pasjo ravan in od tam na Sivko, 934 m visok travnat vrh na skrajnem zahodnem delu Polhograjskega hribovja. S Sivke se spustimo v zaselek Srednji Vrh in pot nadaljujemo na vzpetino Mali vrh. Od tam se preko vasi Praproče povzpne na Polhograjsko goro in sestopimo v Polhov Gradec.

DOLŽINA POTI: 6 ur in pol
DOSTOP:

Iz Polhovega Gradca se preko vasi Praproče dvignemo na Mali vrh. Z Malega vrha nadaljujemo pot do Setnika in do vasi Butajnova. Iz doline reke Male vode se povzpne na Kožljek, 788 m visok vrh. Od tod pelje pot na Koreno, od tam pa nazaj v dolino v Polhov Gradec.

DOLŽINA POTI: 7 ur
DOSTOP:

Iz Polhovega Gradca se preko Zavrha vzhajemo na Ključ. S Ključa nadaljujemo pot v vas Babna Gora, od koder se spustimo v dolino reke Gradaščice. Iz vasi Belica ali Dvor se povzpne na vrh Grmade. Z Grmade sestopimo v dolino in se vrnemo v Polhov Gradec.

INFORMACIJE:
www.pdblagajana.blogspot.com

Nad Babno Goro se dviga Babčarjev tabor, kjer so še vidni ostanki gradnje. Legenda pravi, da so od tukaj žene z vrelo vodo in oljem odganjale in tudi pregnale Turke iz teh krajev.

- 1: Babčarjev tabor
- 2: Vremenski radar na Pasji ravni
- 3: Pogled na Črni vrh s cerkvijo sv. Lenarta
- 4: Gradišče

VETRIK (554 m)

DOLŽINA POTI: 45 minut
VIŠINSKA RAZLIKA: 209 m
DOSTOPI:

Iz vasi Belica se odpravimo mimo Babčarjevega tabora in kmetije Glažar v Babni Gori ter pot nadaljujemo do spomenika pod Vetrnikom.

PASJA RAVAN (1020 m)

DOLŽINA POTI: 2 uri
VIŠINSKA RAZLIKA: 619 m
DOSTOPI:

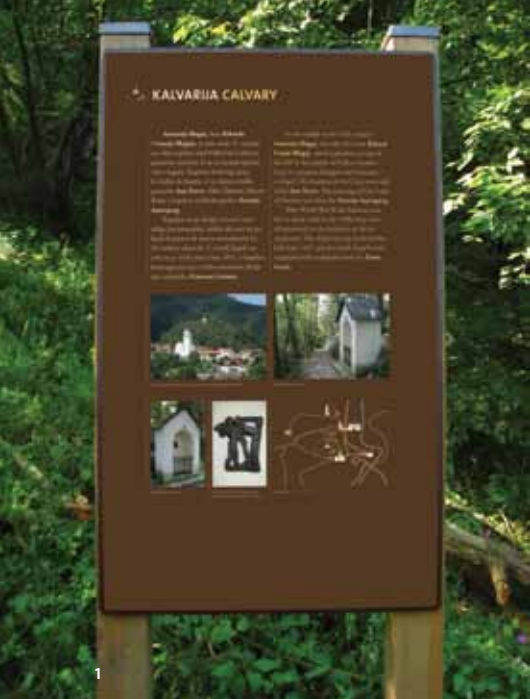
Iz Polhovega Gradca se odpravimo v smeri proti Črnemu Vrh in na poti zavijemo desno za Petačev graben. Iz Petačevega grabna se vzhajemo na Smolnik in od tam do Črnega Vrh. Pri kapelici nad kmetijo Košir nadaljujemo pot do vrha Pasje ravni.

GRADIŠČE (530 m)

DOLŽINA POTI: 45 minut
VIŠINSKA RAZLIKA: 215 m
DOSTOPI:

Na gozdnat hrib Gradišče se odpravimo iz vasi Podsmreka ali pa zavijemo proti gozdni poti ob koncu vasi Dobrova v smeri proti Horjulu. V Podsmreki se lahko ustavimo v gostilni Sv. Martin, če se na Gradišče odpravimo iz Dobrove, pa v piceriji Pr Prek na Šujici, Pri Kramarju v Gabrju ali na kmetiji odprtih vrat Pri Jurčku v Stranski vasi.

KROŽNA POT OKOLI ŠENTJOŠTA

DOLŽINA POTI: 5 ur 15 minut

DOSTOP:

Iz Šentjošta se preko doline reke Male vode odpravimo do vasice Butajnova in se od tam povzpemo na Planino. Preko Suhega Dola nadaljujemo pot do Smrečja, nato pa se vrnemo v Šentjošt, kjer se lahko ustavimo v gostišču Grič in si privoščimo dobrote Blagajeve dežele.

INFORMACIJE:

www.pdblagajana.blogspot.com

BLAGAJEVA POT

Blagajeva pot nas vodi po kulturni in etnološki dediščini Polhovega Gradca. Njeno izhodišče je Polhograjska graščina, kjer pred stranskim vhodom v park stojijo table s predstavitvijo poti. Pot, na kateri so ob vsaki znamenitosti postavljene informacijske table, je speljana skozi vaško jedro in deloma po gozdni poti. Popotniku vzame dobro uro lahke hoje, v graščini je na voljo tudi knjižica z opisom poti.

1: Informacijska tabla ob Blagajevi poti

2: Usmerjevalna tabla ob Blagajevi poti

3: Gostišče Grič v Šentjoštu

4: Del Blagajeve poti nas pelje mimo kapelic križevega pota na vrh Kalvarije

5: Športna dvorana Polhov Gradec

6: Fitnes v športni dvorani Dobrova

7: Škulj tenis center

8: Prireditveni prostor pri Pograjskem domu

ŠPORT IN REKREACIJA

ŠPORTNA DVORANA DOBROVA

t: +386 (0)1 360 18 00

+386 (0)41 709 456

e: info@dobrova-polhovgradec.si

www.dobrova-polhovgradec.si

ŠPORTNA DVORANA POLHOV GRADEC

t: +386 (0)1 360 18 00

+386 (0)41 709 456

e: info@dobrova-polhovgradec.si

www.dobrova-polhovgradec.si

NOGOMETNO IN KOŠARKARSKO IGRIŠČE IN BALINIŠČE V GABRJU

t: +386 (0)40 662 361

e: info@dolomiti.si

NOGOMETNO IN KOŠARKARSKO IGRIŠČE IN BALINIŠČE V BREZJAH PRI DOBROVI

t: +386 (0)31 309 097 (Bine Tomšič)

SMUČIŠČE V ŠENTJOŠTU

(z dvema žičnicama)

t: +386 (0)41 505 407 (Robert Oblak)

DRSALIŠČE V GABRJU (pokrito drsališče je odprto v zimskem času)

t: +386 (0)1 360 18 00

+386 (0)41 709 456

e: info@dobrova-polhovgradec.si

www.dobrova-polhovgradec.si

OK FIT CENTER (fitnes, skupinske vadbe, savne)

t: +386 (0)41 947 947

e: info@ok-fit.si

www.ok-fit.si

BAMBI CENTER (plesno-športne vadbe, joga, vrelec mladosti za starejše, tečaj masaže za dojenčke, avtogeni trening, gong, savne, kavarna) Srednja vas 13

t.: +386 (0)1 364 03 64

+386 (0)41 320 209

+386 (0)41 233 775

e: bambiz@siol.net

www.celovita.com

ŠKULJ TENIS CENTER (tri odprta in pet pokritih igrišč)

Stranska vas 41

t: +386 (0)1 364 17 60

+386 (0)51 385 538

ŠKULJ ALEKSANDER, Teniška igrišča

(sedem odprtih peščenih teniških igrišč)

Stranska vas 30 a

t: +386 (0)40 866 847 (Omahen Gašper)

+386 (0)31 501 198

PROSTORI ZA PIKNIKE IN DRUŽABNA SREČANJA

TERME BRIŠE

t: +386 (0)41 654 756

e: info@td-brise.si

www.td-brise.si

PRIREDITVENI PROSTOR PRI POGRAJSKEM DOMU

t: +386 (0)1 360 18 00

e: info@dobrova-polhovgradec.si

www.dobrova-polhovgradec.si

PROSTOR ZA PIKNIKE V SKLOPU NOGOMETNEGA IN KOŠARKARSKEGA IGRIŠČA TER BALINIŠČA V BREZJAH PRI DOBROVI

t: +386 (0)31 309 097 (Bine Tomšič)

KOZOLEC V BABNI GORI

t: +386 (0)31 313 250

e: mojca.scerne@gmail.com

KULINARIKA IN OBRT

Ravnice ob reki Gradaščici in hribovit svet Polhograjskega hribovja z rodovitno zemljo že stoletja dajejo kruh tukajšnjim prebivalcem.

Občina predstavlja osrednji del svoje kulinarčne ponudbe pod sloganom Dobrote Blagajeve dežele. Dobrote ponujajo posamezne kmetije, čebelarji, sirarji, gostinske hiše in kmetije odprtih vrat.

***dobrote
blagajeve
dežele***

Jabolčna in hruškova potica sta med najpogostejšimi poticami v okoljih, kjer gmotne razmere niso omogočale bogatih nadevov

RECEPT:

1 kg bele moke, ½ l mleka, 10 dag sladkorja, 12 dag surovega masla, 1 kavna žlica soli, 2 žlici ruma, 1 žlica masti, 2 rumenjaka, 3 dag kvasa

Pripravite kvasec. Presajeno moko postavite na toplo. V skledi dobro zmešajte ¾ l toplega mleka, sladkor, surovo maslo, sol in moko. Dodajte vzhajan kvas in dva rumenjaka. Stepajte toliko časa, da se testo loči od žlice, dodajte žlico masti, potresite z moko, pokrijte s krpo in postavite na toplo. Ko testo vzide, ga stresite na desko in razvaljajte za mezinec debelo. Razvaljano

testo namažite z nadevom, ga ob robu obrežite, precej tesno zvijte in položite na pomaščen pekač. Potlačite ga z roko in prebodite na več krajih z nožem, da potica ne bo luknjičasta. Pustite, naj še enkrat vzhaja, potem jo premažite s smetano ali jajcem in zlatorumeno zapecite.

NADEV 1:

Suhe hruškove ali jabolčne krljje skuhajte in jih dobro zmečkajte. Med zmečkane krljje stresite zmlete orehe in sladkor, pomešajte in premažite po razvaljanem testu.

NADEV 2:

Posušene krljje zmeljite, presejte in polijte z vročim mlekom. Testo premažite s stopljenim maslom, potresite s hruškami, zmletimi orehi, rozinami, rožičevo moko in sladkorjem.

Fižol z jabolčnimi krlji je značilna jed tudi za Polhograjsko hribovje

RECEPT:

Skuhajte fižol in mu proti koncu kuhanja dodajte jabolčne krljje.

1

2

1: Sirarstvo Orešnik v Šentjoštu nad Horjulom izdeluje izdelke iz kozjega mleka

2: Nojeve salame Noj – Tomi z Butajnov

3

3: Zdravilne rastline s Polhograjskega hribovja sestavljajo mešanico za Blagajev zeliščni čaj

Okusna kombinacija ajdovih žgancev s proseno kašo temelji na kulinarčni dediščini v krajih, kjer so bili žganci nekoč vsakdanja jutranja jed

RECEPT:

½ l ajdove moke, ¼ l prosene kaše, 2 ½ l vode, ocvirki za zabelo

Kašo dobro operite v vroči vodi in jo kuhajte v 2 ½ l vrele slane vode. Ko kaša že 10 minut vre, dodajte pol litra ajdove moke. Vse skupaj naj vre še 10 do 12 minut. Nato odlijte nekoliko vode. Žgance dobro zmešajte, jih nadrobite in zabelite z razgretimi ocvirki.

Dobrote Blagajeve dežele lahko kupite na kmečki tržnici vsako soboto dopoldne pred Intersparom Vič.

Ajdove žgance s kašo, fižol z jabolčnimi krlji, jabolčno in hruškovo potico, kozje sire sirarstva Orešnik ter Blagajev zeliščni čaj si privoščite v gostišču Grič v Šentjoštu.

Cula dobrot Blagajevе dežele je izvirni kulinarčni spominek, ki jo sestavljajo izdelki lokalnih proizvajalcev, pridelanih na kmetijah na tradicionalen način. V culi je kozji sir sirarstva Orešnik, nojeva salama Noj – Tomi z Butajnovе, Blagajev medenjак, medeni kruh in čokolada s cvetnim prahom Hiše medu Božnar ter domači kruh Alenke Oblak. Priložena sta tudi lesen pribor in prtiček. Naročite lahko popotne malice ali katering ponudbe.

INFORMACIJE IN NAROČILA:
 HIŠA MEDU BOŽNAR
 Polhov Gradec 72, 1355 Polhov Gradec
 t: +386 (0)1 364 00 20
 e: info@boznar.si
www.boznar.si

5: Severjeva hiša v vaškem jedru Polhovega Gradca z majhnimi okenци in polkožnim kamnitim portalom, ki ima v notranjosti še ohranjeno črno kuhinjo, je značilna slovenska vaška hiša iz 19. stoletja.

INFORMACIJE:
 Nataša Prestor
 Polhov Gradec 17, 1355 Polhov Gradec
 t: +386 (0)31 380 398
 +386 (0)1 754 40 803

Založila Občina Dobrova - Polhov Gradec
 Besedila: Ajda Kozjek
 Recepti: Vonj Babičine kuhinje, OŠ Polhov Gradec
 Lektoriranje: Lidija Jurman
 Oblikovanje: Matjaž Dekleva
 Fotografije: Alan Orlič, Matjaž Dekleva, Aleš Fevžar, Tomo Jeseničnik, Blaž Zupančič, Nada Žgank, Domen Pal, Vid Klančar, Matjaž Šmalc, Vili Koprivec
 Zemljevid: Kartografija d. o. o.
 Tisk:

Organ upravljanje razvoja podeželja:
 Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
 Za vsebino informacij odgovarja:
 Občina Dobrova-Polhov Gradec

1: Riharjev čebelnjak pred Domom čebelarjev

2: Medene dobrote Hiše medu Božnar

3: Blazinica za klekljanje

4: Klekljarice so še posebej ponosne, da čipke vsijejo ročno

Bogata čebelarstva tradicija na Polhograjskem in v okolici Dobrove sega v čas 19. stoletja. Priljubljeni so bili čebelariski tabori ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let 20. stoletja. Na Gabrju pri Dobrovi se je rodil prof. dr. Jože Rihar, prvi univerzitetni profesor čebelarstva na ljubljanski univerzi, priznan znanstvenik in ugleden strokovnjak na področju čebelarstva. V Polhovem Gradcu je skupaj s člani polhograjskega čebelarskega društva zgradil Dom čebelarjev.

Klekljarska tradicija sega v leto 1906, ko je v Polhovem Gradcu delovala čipkarska šola, ki je bila po drugi svetovni vojni opuščena. Polhov Gradec spada v območje dežele idrijske čipke, kar tukajšnjim klekljaricam omogoča, da pridobijo klekljarski certifikat. Danes se klekljarice povezujejo v društvu, ki pripravlja in sodeluje na razstavah čipk.

GOSTILNE

GOSTILNA SV. MARTIN
Podsmreka 59a, 1356 Dobrova
t: +386 (0)1 544 42 61,
e: info@sv-martin.si
rezervacije@sv-martin.si
www.sv-martin.si/web

KRAMARJEV HRAM
Gabrje 20A, 1356 Dobrova
t: +386 (0)1 364 90 64
www.kramarjevhram.si

PIZZERIJA PR' PREK
Šujica 10, 1356 Dobrova
t: +386 (0)1 364 10 96

GOSTIŠČE GRIČ
Šentjošt nad Horjulom 24D, 1354 Horjul
t: +386 (0)1 754 01 28
+386 (0)41 256 990
e: info@gric.si
www.gric.si

GOSTILNA PRI PRATKARJU
Pristava 4, 1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)1 364 03 00
+386 (0)40 642 666

POGRAJSKI DOM
Polhov Gradec 70, 1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)1 364 50 10
+386 (0)31 791 750
e: info@pograjskidom.si
www.pograjskidom.si

KMETIJE ODPRTIH VRAT

PRI BITENCU
Briše 4, 1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)1 364 55 48

PRI MEHAČKU
Setnica 5, 1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)1 364 55 81
+386 (0)31 628 230

PRI JURČKU
Stranska vas 27, 1356 Dobrova
t: +386 (0)50 642 700

PONUDBA KMETIJ

SIRARSTVO IN KOZJEREJA OREŠNIK
Šentjošt 59A, 1354 Horjul
t: +386 (0)1 754 01 49
+386 (0)41 777 975 (Dejan Orešnik)
+386 (0)41 798 285 (Irena Orešnik)
e: irena.oresnik@gmail.com

HIŠA MEDU BOŽNAR
Polhov Gradec 72, 1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)1 364 00 20
e: info@boznar.si
www.boznar.si

KMETIJA PR' LUPČ
(sveže meso, suhomesnati izdelki,
presne mesnine in drugi izdelki)
Anton Krek, Butajnova 25, 1354 Horjul
t: +386 (0)41 895 770
e: noj.tomi@gmail.com

KMETIJA PR' ŽAGARJU ZA GORÓ
(sezonska in vložena zelenjava)
Anica Plestenjak, Smolnik 1,
1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)51 883 023
e: anica.plestenjak@gmail.com

KMETIJA BOŽNAR
(sezonska zelenjava, jajca, mleko, drva)
Joži Božnar, Hruševo 29, 1356 Dobrova
t: +386 (0)31 639 082
e: filip.boznar@gmail.com

KMETIJA PR' FRJANOVČ (sezonska zelenjava,
sončnično seme in olje, sveže mleko,
v sezoni sveže goveje in svinjsko meso)
Slavka Dolinar, Brezje pri Dobrovi 22,
1356 Dobrova
t: +386 (0)31 805 346
+386 (0)1 364 30 40
e: kmetija.dolinar22@gmail.com

KMETIJA LEVIČNIK
(mleko, jajca, krompir, med, sveže goveje
meso po predhodnem naročilu)
Jože Čemažar, Gabrje 12, 1356 Dobrova
t: +386 (0)31 471 406
e: kmetija.levicnik@siol.net

KMETIJA PRI ŠKULJU
(reja arabskih konjev)
Stranska vas 41, 1356 Dobrova
t: +386 (0)1 364 17 60
+386 (0)51 385 538

KMETIJA PRI GLINARJU
(sezonska zelenjava, sezonske sadike
vrtnin in dišavnic, pirina moka in kosmiči,
vložena zelenjava, zelenjavni namazi in
paradižnikova mezga, grozdna marmelada,
jabolčni kis in sok)
Janez Košak, Stranska vas 6, 1356 Dobrova,
t: +386 (0)1 364 21 65
+386 (0)41 653 141
+386 (0)41 980 899
e: janez.kosak@siol.net

EKOLOŠKA KMETIJA NA SVOJI ZEMLJI
(zelenjava, sadike zelenjave, pirina, ržena,
koruzna in pšenična moka, testenine, kislo
zelje in repa, jabolčni sok in kis, jajca, meso)
Romana Jarc Sečnik, Horjulska cesta 224,
1356 Dobrova
t: +386 (0)31 810 802
e: romana.jarc@gmail.com
www.nasvojizemlji.si

OVNOVA KMETIJA
(sezonska zelenjava, šparglji, sveže meso
in suhomesnati izdelki, mlečni izdelki,
sončnično in bučno olje)
Janez Dolinar, Razori 1, 1356 Dobrova
t: +386 (0)41 210 442
+386 (0)41 210 442
e: kmetija.dolinar@gmail.com

KMETIJA PR' ŠTEFC
(solata, jagode, maline, jagodov sok
in marmelada, malinov sok in marmelada)
Jože Osredkar, Dolenja vas 4,
1355 Polhov Gradec
t: +386 (0)41 615 463
e: joze.osredkar@siol.net

ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN
(čebelarstvo in izdelava čebelarске opreme)
Gabrje 42, 1356 Dobrova
t: +386 (0)1 364 11 06
e: robineli@siol.net
www.rihar-kocijan.si

**OBČINA DOBROVA -
POLHOV GRADEC**

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja:
Evropa investira v podeželje